

Jens Ingvar Winther, 6261 Bredebro

1

- 200 årskøer, Dansk Holstein

Markplan

Roer	14
Slætgræs	50
Majs, helsæd	61
Byg m. udlæg til helsæd	21

Anders Levring/ Karl Erik Sejersen, 8585 Glesborg

2

- 230 årskøer, jersey

Markplan

Slætgræs	40
Majs, helsæd	64
Kolbemajs	22
Helsæd	14
Salgsafgrøder	73

Grovfoderskolen skal finde de hellige køer

Optimering: Erik Møller Andersen er ny deltager i projektet 'Grovfoderskolen'. Han jagter højere ydelse og de 'hellige køer'.

Rosenlund

- Ligger i landsbyen Lille Arden i Himmerland.
- Ejers af Erik Møller Andersen.
- Drives økologisk.
- 330 årskøer.
- Mælkeydelse på 8.000 kg EKM.
- 310 hektar med grovfoder.
- Primært kløvergræs og lavbundsarealer med vedvarende græsarealer.
- Kløvergræs lægges ud i ærter, som høstes som grønært.
- 25 hektar bygærtelhelsæd dyrkes som foder til malkende køer, goldkøer og kvier.
- Dyrker 50 hektar korn til modenhed, som fodres op.

Af Peter W. Mogensen
pwm@landbrugsmedierne.dk
 tlf. 33 39 47 52

Der er 330 malkekøer i stalden hos Erik Møller Andersen, Rosenlund ved Lille Arden.

Og så er der et endnu ukendt antal hellige køer.

Hvor mange og hvordan de holdes i live, vil Erik Møller finde ud af ved at deltage i projektet 'Grovfoderskolen'.

Målet for deltagelsen er at optimere nudriften, og det

Køerne: En højere mælkeydelse er et konkret delmål for Erik Møller Andersen. Her ses han med fodermester Steffen Lybech. Foto: Jens Tønnesen

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

deltager i Grovfoderskolen

Poul Henningsen, 9240 Nibe

3

● 300 årskøer, Dansk Holstein

Markplan

Slætgræs	68
Majs, helsæd	72

Ole Stampe, 6971 Spjald

4

● 150 årskøer

Markplan

Slætgræs	50
Lucerne	7
Majs, helsæd	80

skal især ske ved, at køernes mælkeydelse skal stige.

»Og her kommer vi nok ikke uden om de hellige køer,« mener Erik Møller.

En hellig ko slagtet

I vinter skiftede han efter mange års modstand de billige proteinkilder ud med dyrere eksemplarer. Køerne kvitterede straks med mere mælk.

Det var den første hellige ko.

»Jeg har altid ment, at ydelse kan købes for dyrt. Men i dette tilfælde tog jeg fejl,« erkender han i dag.

På samme måde håber han at sidde med flere erkendelser om ét eller to år, når Grovfoderskolen har afsøgt bedriften for optimeringsmuligheder.

En af dem kan være at opsig de forpagtede arealer, som ligger over 10 kilometer væk fra bedriften.

»Jeg er i tvivl, om det kan betale sig at forpagte disse arealer,« siger Erik Møller.

Ingen dyre maskiner

Markbruget drives efter low-cost princippet.

Konkret betyder det, at markdriften beskæftiger én fuldtidsansat medhjælper og, at der kun dyrkes græs, helsæd og 50 hektar korn til modenhed. Majs er prøvet, men med begrænset succes.

»Vi tromler og sår selv og kører det gylle, skårlægger og

river det græs, som vi kan nå. Resten klarer maskinstationen,« fortæller Erik Møller Andersen.

Køerne er på dag og nat afgræsning fra starten af sæsonen, og målsætningen er, at de skal hente 10 til 12 foderenheder på marken i døgnet.

En del af afgræsningsarealerne er lavbundsgrunde og heriblandt arealer, som kan springe i lysessiv.

Disse plejes med hyppig afpudsning, hvilket tager en del tid, bemærker Erik Møller Andersen.

Fra kontor til stald

I Grovfoderskolen tvinges han også til at følge op på nye tiltag. Et område som hidtil har haft for lav prioritet, erkender han.

»Den største barriere er oftest afstanden fra papiret til stalden. Eksempelvis forsøger vi at ændre intervallet mellem malkningerne, men det er svært med mange ansatte, hvor arbejdsplanerne skal gå op,« siger Erik Møller Andersen.

Bedriften beskæftiger normaltvis to voksne og to eller tre elever, og arbejdsopgaverne spænder vidt.

»Vi bruger mest tid på køerne, og så er der markarbejdet og lidt byggeri. Jeg er utrolig glad for mine ansatte. De får bedriften til at lykkes,« siger Erik Møller Andersen.

Økologi er en del af Grovfoderskolen

Af Peter Hvid Laursen,
VFL, Kvæg

hvilketid på 16 dage til foldene.

Systematisk opfølgning er nødvendig

Den økologiske bedrift Rosenlund ved Arden er med i Grovfoderskolen fra 2013. Det er helt bevidst, at vi har valgt at bringe økologien på skolekemaet - for økologiske bedrifter har jo i særdeleshed brug for at lykkes med produktionen af hjemmeavlet foder.

Kvalitet og udbytte i afgræsningsmarken kan variere meget hen over sommeren. Derfor er systematisk overvågning og opfølgning på produktionen et must.

Mindst hver anden uge laves der foderkontrol - og samtidig vil vi følge græssets udvikling med klippeprøver, som sendes til analyse. På den måde kan foderrationen justeres i tide, og mælkeydelsen holdes på et acceptabelt niveau sommeren igennem.

Mere mælk i tanken

Sidste år oplevede Erik Møller Andersen på Rosenlund, at køernes mælkeydelse faldt brat i juli måned, og siden har det været svært at hæve den igen.

Derfor er det helt naturligt, at det væsentligste indsatsområde i år er mere mælk.

Afgræsningsstrategi og græsmarksstyring

Og skal køernes ydelse hæves - og holdes på et højt niveau - samtidig med, at køerne er på græs sommeren igennem, så kræver det en intensiv græsmarksstyring.

De 300 køer sendes på foldafgræsning i otte folde på hver syv hektar, og med en planlagt afgræsning på to dage i hver fold ad gangen giver det en

Økologisk afgræsningsprognose

Videntretet for Landbrug introducerer i 2013 en prognose for afgræsning i økologiske græsmarker. Prognosen giver et bud på, hvor stor den forventede græsvækst er i Nor-For foderenheder, men også hvor højt et indhold, der forventes af energi, protein og sukker.

Det vil derfor også være helt oplagt at anvende dette værktøj i forbindelse med græsmarksstyringen på Rosenlund.